

Leif Pedersen har vært ansatte i Rana Gruber i drøyt 50 år og har opplevde tøffe tider før. Nå jobber han i Colorana-avdelingen; et av de økonomiske lyspunktene i Rana Gruber.

rettere sagt; vi ville ikke endt med noe resultat i det hele tatt, for det ville ikke vært noe Rana Gruber igjen å drive om vi ikke hadde satt inn tiltak, sier Sletsjøe.

Rekorder på løpende bånd

Det er imidlertid ingen resignert sjef som har tatt fatt på 2016. Grepene som er tatt gir en effektiv drift som gjør selskapet konkurransedyktig i det internasjonale markedet, til tross for norsk kostnadsnivå. Til tross for at man har redusert med bemanningen med rundt 25 prosent, ble det satt nye produksjonsrekorder både for gruvevirksomheten og i oppredningsverket. I løpet av året ble det skipet ut rundt to millioner tonn malm over Rana Grubers kai. Også det ny rekord, og et sterkt bidrag til at 2015 ga ny skipningsrekord for Rana Havn, med 4,84 mill. tonn gods.

– Hver enkelt ansatt i Rana Gruber produserer nå dobbelt så mye, som for rundt tre år siden, sier Sletsjøe, og roser sine ansatte. Like nødvendig som det har vært med en nedbemanning, har det vært å beholde de beste folkene.

– Vi kunne ikke følge ansiennitetsprinsippet uten vurdering. Vi måtte ha med de beste folkene videre. Vi har hatt stor innovasjonsgrad og innovasjonen hos oss har i betydelig grad vært basert på de ansatte og deres ideer, initiativ og samspill, forklarer Sletsjøe.

I tillegg til at økning i volum kompenseres mye for lave priser, tjener Rana Gruber penger på spesialprodukter, som Colorana-pigmenter og spesialminerale.

– Dette utgjør ingenting av tonnasjen, ti prosent av omsetningen og gir betydelig positivt bidrag til resultatet, sier Sletsjøe.

Produksjon av slike spesialprodukter er noe av det Rana Gruber vurderer å satse enda mer på, i fremtiden. Men da skjer det ikke i Rana. Til det har en høy eiendomsskatt blitt en for kjærkommen inntektskilde for kommunen.

– Ingen beslutninger er tatt, men vi utreder muligheten for å etablere virksomhet i Tyskland, sier Kjell Sletsjøe.

Skjebneåret

En eventuell etablering i utlandet betyr imidlertid ikke at Rana Gruber-sjefen ser for seg en avvikling på hjemmebane. Men 2016 blir tøft. Prognosene viser ingen snarlig oppgang i markedet, og for Rana Grubers del vil året bli preget av dollar-bommen og gamle regninger som skal betales.

– Ja, man kan si at dette blir et skjebneår. Gjeld skal gjøres opp, samtidig som vi må drive i et tøft marked der flere og flere konkurrenter kommer til å bukke under. Så vi er avhengige av at både banker og kunder tror på oss, sier Sletsjøe. Før han for første gang sier noe som kan likne litt på en spådom:

– Klarer vi oss gjennom 2016, da vil vi stå bedre rustet. Da skal mye av gjelda være gjort opp, og trolig vil vi ha noen konkurrenter færre der ute.

Det, sammen med 18 millioner kroner fra Rana kommune, vil være viktige bidrag for å sikre at Rana Gruber neste år kan jubilere som en livskraftig 80-åring.

Klager på vogn-støy

Beboere på Skonseng og Gruben har klaget på at de nye vognene til Rana Gruber skaper mer støy og vibrasjon, enn de gamle.

– Vi er litt overrasket over dette, ettersom de nye vognene både er lettere og utstyrt med bedre koblinger enn de gamle, sier administrerende direktør Kjell Sletsjøe.

– Noen har klaget på økt støy og vibrasjoner, mens andre har sagt at det er langt mindre støy enn fra de gamle vognene, sier Sletsjøe.

Rana Gruber har investert 60 mill. kroner i 40 nye jernbanevogner, levert av Kiruna Wagon AB som også har levert samme vogntype til Ofotbanen. Den siste vognen ble levert og tatt i bruk i mai i fjor.

All malmtransport skjer nå med de nye vognene, som kjøres med svært lav kapasitetsutnyttelse. Full kapasitet kan først utnyttes når den 35 kilometer lange strekningen på Nordlandsbanen mellom Gullmedvik og Ørtfjellet er forsterket, slik at banen tåler vogner med 30 tonns akseltrykk. I dag tåler banen bare et akseltrykk på 24 tonn.

Opprustingen av denne strekningen er beregnet å koste 530 millioner kroner, hvorav Rana Grubers andel vil ligge på rundt 60 mill. kroner.

Det er foreløpige ikke avklart når arbeidet med å ruste opp Dunderlandsbanen vil starte. Så snart ny jernbane er på plass, kan Rana Gruber øke produksjonen med 50 prosent.